

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda

Ciuj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop. (Brassai-utca) 10.

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Ts. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőséghez cim-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza.

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

D. Ramasetter Róbert

Budapest

relevre — — 460
Negyedévre — — 240
Egy hónapra — — 85
Egy szám ára pályaud-
varon és vidéken is 410
Bukarestben — 50

Csehszlovákiában
Egy hónapra — ck 350
Egy szám — 150

1925 január 22 Csütörtök

Ciuj-Kolozsvár * VIII. évfolyam * 17 szám

5685. Tévét 26

Három párt válságának tanulságai

Az angol politikai életnek van egy igen érdekes sajátossága, amely megkülönbözteti minden más politikai élettől és a legmarkánsabban festi alá az angol közélet különös atmoszféráját. Angliában a pártok és kormányok ugyszólván *sohasem adnak programot*, vagy ha az már elkerülhetetlen, akkor csak a legaktuálisabb gyakorlati problémákról beszélnek, amelyeknek megvalósítása a legközelebbi hónapok, legfeljebb évek feladata. Angliában a pártokat nem programjuk, hanem tetteik után itélik meg, aminek megvan az az egészséges következménye, hogy a felelősség fogalma a politikában is megfelelő szerephez jut. Az európai államok között Anglia tekinthet vissza a leghosszabb parlamentáris multra s talán éppen ez a fejlettebb történelmi érzék diktálja az angol polgárnak, hogy egy becsületes tettet többre értékeljen száz hangzatos programbeszédnél.

Mennél keletebbre jövünk Európában, annál jobban devalválódik az igazi politikai tett értéke és annál nagyobb szerephez jut az üres, puffogó frázis. Ebből a szempontból Európa legkeletebbre fekvő állama Románia, ahol a politika nem is áll egyébből, jól megstilizált, romantikus szóvirágokból, amelyek azonban ahogy kimondták őket, már el is hervadtak. Az embernek szinte az az érzése, hogy itt Romániában a pártok csak azért állítanak fel programokat, hogy legyen mit megszegniük. Ez az, amit a román nyelv olyan kifejező erővel *politikánizmusnak* nevez. Ebben a politikai rendszerben a felelősség teljesen ismeretlen fogalom s az elvek csak azért születnek, hogy ellentétben állhassanak a valósággal. Csak néha-néha riad fel a politikai cirkuszban elkábult lelkiismeret és eszmél rá a frivol játékra, amely végeredményben mégis az ország és a tömegek bérére megy. Ezek az ugynevezett politikai krízis pillanatai, amikor a pártok potemkin-keretei hirtelen omladozni kezdenek.

Ez a kritikus pillanat most egyszerre három pártban is bekövetkezett, még pedig az ország három legnagyobb politikai pártjában, úgy hogy egyáltalában nem tuzunk, ha azt állítjuk, hogy valamennyi politikai pártban. Különösen ha azt is tudjuk, hogy a negyedik és utolsó nagy politikai párt: a néppárt, már keresztl is esett ezen a krízisen. Sajnos, nehéz elhinni, hogy a bomlasztó kísérlet mellett egyedül az eszmei tisztulás áll ort.

A három pártszakadási kísérlet közül legzavarosabb a Goldis-féle akció. Még senkinek sem sikerült tisztába jönni azzal, hogy mit akar tulajdonképen Goldis és a legvalószínűbb feltevés az, hogy maga Goldis se tudja hirtelen elszánni magát, hogy melyiket szeresse jobban: a demokráciát-e, vagy a fascizmust. Világos, hogy a kettő közül legjobban a harmadikat szeretné: kormányra jutni.

A parasztpárti disszidensnek a párt szélsőséges programjától riadtak vissza, veszélyeztetve látják az ország és így az általuk képviselt parasztság érdekeit is a pártban egyre jobban tért hódító szociálforradalmár tendenciáktól. A disszidens parasztpártiaknak ez az óvatossága igen tiszteletreméltó volna, ha nem látszana tulságosan valószínűnek, hogy a parasztpárt tulságosan balfelől toledásától nem annyira az ország biztonságát, mint a saját maguk hatalomra kerülésének esélyeit féltik. Hiszen tudott dolog, hogy a parasztpárt kormányra kerülésének útját legfőképen a párt radikális magatartása gáncsolja el.

Láttnivaló, hogy a szakadatok politikai programja semmivel sem jobb az anyapártok

programjánál és a sok bombasztikus szóvirágot egyetlen egy rövid, de velős mondatban lehetne összefoglalni: *kormányra kerülni mindénáron.*

Szinte vigasztaló momentum ebben a sivár koncertben a liberális párt válsága. Ez a szakadár-akció valóban magán viseli a becsületes politikai akciónak nélkülözhetetlen kellékét, az elvi rendeződés jellegét. Hiszen a liberális párt disszidens tagjait semmiképen sem fűthette az a hátsó gondolat, mint a többi szakadárokat,

ők nekik nem kell kormányra kerülniök, hiszen uralmon vannak és tárva-nyitva előttük a politikai és közgazdasági érvényesülés minden útja. Ha a jelenlegi pozíciójuk kockáztatásával szembeállnak volt fegyvertársaikkal, ha a hatalom husosfazekai mögül önkéntes száműzetéssel huzódnak az ellenzéki sors fekete kenyeréhez, akkor valóban el lehet hinni, hogy állni fogják azt a programot, amit maguk elé tűztek, hogy megszabadítsák az ország életét a visszaélések tömkelegétől.

A numerusz klauzusz megérett arra, hogy töröljék Magyarországtól törvénytárából

Lukács György beszéde a magyar nemzetgyűlésen

(Budapest, január 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar nemzetgyűlésen a költségvetés első szónoka, Lukács György megállapította, hogy az ország elérkezett a szanalási akció első eredményéhez, amely főleg a korona stabilizációjában nyilvánkozik meg. Ma már az államháztartásban határozott kalkuláció készíthető az állami jövedelmek bevételéről, a kiadásokról és új tételek beállításáról.

Szónok ezután foglalkozik a numerusz klauzuszszal, amelyet *reakciónak jellemez éppenugy, mint a botbüntetésről szóló törvényt.* Mindkettőt egy időben hozták és a kettő szinte összefügg egymással. A két törvény életrehozása visszaesést jelentett az ország fejlődésében.

Koszó István közbeszó: A botbüntetést egyetlen egyszer sem alkalmazták!

Lukács György: Éppen ez bizonyítja, hogy a

botbüntetésre semmi szükség nem volt. Éppen úgy éjött annak az ideje is, hogy a numerusz klauzusz mint szomorú idők disszonáns visszhangja többé ne zavarja Magyarországtól lakosai között való egyetértést. Az országban teljes harmóniára van szükség, a dolgozók munkájára és szabadságára, a numerusz klauzusz pedig megérett arra, hogy kitöröltessék Magyarországtól törvénytárából.

Szónok ezután a királykérdésről nyilatkozott. Véleménye szerint ezt a kérdést továbbra is nyugvóponton kell tartani az ország konszolidációja érdekében. Mielőtt a királykérdést megoldanák, a törvényhozás vegye revízió alá a detronizációs törvényt, vizsgálja meg, vajjon a nemzet igaz akaratát fejezi-e ki és csak azután teygen ezirányban lépéseket.

Lukács György beszédét a folyosón és a sajtóban élénken kommentálják.

Pasics kormánya lemond, ha a parasztvezérek letartóztatását megerősítik Radics-párti vezérek külföldi propagandautja. A moszkvai parasztinternacionálé titkára Radics segítségére siet

(Belgrád, január 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) A jugoszláv demokrata párt hivatalos lapja, a „Pravda“ arról a feltűnéstkelteő értesüléséről számol be, hogy a Pasics-kormány annak jeléül, hogy csak az ország közbiztonságának védelmét tartja legfőbb céljául, elhatározta, hogy abban az esetben,

ha a zágrábi tábla megerősíti a parasztpárti vezérek letartóztatási végzését, a kormány lemond.

Ha a zágrábi tábla tényleg megerősítené a letartóztatási végzést, — ami még egyáltalában nem bizonyos — egy semleges kormány fog alakulni. Ezt a semleges kormányt azzal a misszióval bízzák meg, hogy a pártok közötti egyetértést megteremtse.

A fenti értesüléssel kapcsolatban az ellenzéki lapok arról számolnak be, hogy a kormány megbízottai tegnap felkeresték Radicsot börtönében. A kiküldöttek közölték Radicsal, hogy a kormány hajlandó szabadonbocsátását elrendelni abban az esetben, ha Radics kötelezi magát, hogy lemond programjáról.

Hír szerint

Radics visszautasította a kormány ajánlatát,

amint azt letartóztatása előtt is tette, amikor a kormány választási kartellt ajánlott fel neki.

Kormánykörökben arról beszélnek, hogy a Radics-párt bizalmi emberei Angliába, Franciaországba, Olaszországba, Svájcba, Németországba, Ausztriába és Csehszlovákiába utaztak, hogy a világ közvéleményének figyelmét felhívják a jugoszláviai eseményekre. Radics külföldön tartózkodó párhívei a Népligát is értesíteni akarják a horvát parasztpárt üldöztetéséről.

Belgrádban egyébként ma egy újabb szen-

zációs letartóztatás történt. A splici ügyészség megkeresésére a belgrádi rendőrség

letartóztatta Rude Bacinicit, a kamara titkárát, Radics volt fegyvertársát,

aki a vád szerint a jugoszláv királyság feldarabolásának érdekében dolgozott.

Dr. Hocnetz az államtanács alelnöke felkereste a kamara betegen fekvő elnökét, Ljuba Svanot, aki előtt tiltakozott Bacinici letartóztatása miatt.

A Radics-párti vezetők letartóztatása ügyében ma szenzációs radiogram érkezett a belgrádi „Politika“ szerkesztőségéhez. A távirat szerint a moszkvai parasztinternacionálé elnöke táviratot küldött a zágrábi törvényszékhez, amelyben

felajánlja, hogy Dombay, a parasztinternacionálé titkára Zágrábba utazik, hogy Radics István ügyében tanuvallomást teygen.

Dombay, ismert lengyel kommunista, volt képviselő volt az, akivel Radics az internacionáléba való belépés feltételeit tárgyalta. A radiogram még hozzát teszi, hogy a zágrábi törvényszék meghívására Dombay már el is utazott Moszkvából Zágrábba.

A moszkvai távirat tartalmát Zágrábban megerősítették és így biztosra vehető, hogy Dombay néhány napon belül megérkezik Zágrábba

és tanuvallomást tesz Radics István érdekében.

A hír Belgrádban és Zágrábban óriási feltűnést keltett. Érdeklődéssel várják politikai körökben, hogy a kormány megengedi-e Dombaynak a határátlépést.

Dombay a lengyel parasztság vezére volt. Körülbelül azt a szerepet töltötte be Lengyelországban, amit Radics Horvátországban.

Szokolovval Kisenevben

Ötvenezer ember fogadta a pályaudvaron. Egész Beszarábia ünnepelt. A kormányzó tábornok üdvözli Szokolovot

(Kisenev, január 21. Az Uj Kelet kiküldött munkatársától.) Herzl vilnai látogatásának immár történelmi emlékei ujult fel Kisenevben két napon át. Nachum Szokolovot ünnepelte a beszarábiai zsidóság; ez az ünnepelés azonban méreteiben és mélységében magának a zsidó gondolatnak, az együtvé tartozásnak hódoló megnyilatkozása volt. Ötvenezer ember fogadta Szokolovot, ötvenezer zsidó, kik a két napon át elfelejtették a galut minden keserűségét, napi életüknek minden kioldását, gondját és önmagukkal s önmagukban ujjongva ünnepelték azt a zsidó munkát, melynek megtestesítője és méltó reprezentálója: Nachum Szokolov.

Harmonikus ünnepelés volt ez. Teljes elismerés érte a román állam beszarábiai reprezentánsainak, elsősorban Beszarábia kormányzó tábornokának, ki mindent elkövetett, hogy Szokolov fogadtatását mi sem zavarja s ennek az ünnepelésnek fényét a maga megjelenésével is emelte.

Ötvenezer ember az utcán

Nachum Szokolov Csernovitzból érkezett meg vasárnap délelőtt Kisenevbe. Már az éjszaka során meglátszott, hogy valami különös, nagy dologra készül Kisenev. Ki sem virradt még s már az utcákon hatalmas tömeg gyűlt össze. Reggel 8 órakor minden forgalom megállt. A pályaudvartól a London-szállóig, a hatalmas, széles prospektéken ember ember hátán, egy gombostűt sem lehet leejteni. A fogadó-bizottság tagjai, a hatóságok képviselői előtt mégis megnyílik a tömeg s a fogadtatásra kirendelt diszszázad előtt is tiszteletteljesen nyitnak utat. A tömeg azután összeesapódik, egyetlen, hatalmas, zárt egységgé lesz. De nemcsak a „tömeg” egységévé, de a tömeg *lelkének* teljességévé is.

Tíz óra lehet s a tömegben a szokásos moraj helyett valami hihetetlen lelkesedés csap át és felzug a köszöntő szó:

— Jchi már Szokolov!

A Jchi! és a Hedad! villámgyorsasággal fut végig a két kilométernyi uton és a pályaudvaron még a szokásos sötét és kenyeret nyújtják át, még alig kezdette meg üdvözlő szavait az agy Cogan Bernstein dr., mikor már ott zug az éljenzés a tömeg legszélső részében, amely szinte teljesen megtölti a London-szálló előtti hatalmas teret. A pályaudvaron diszszázad és katonaság tartja fenn a rendet. De értékes munkát végeznek a makkabeausok is. Fess egyenruhában vannak, fejükön orosz típusu sapka, karjukon a Mogen Dovid, benne pedig a héber M betű. Általában a makkabeausok voltak azok, akik Szokolov látogatása alatt emberföltött munkát végeztek a rendfenntartással.

A hatóságok ünneplik Szokolovot

Besarábia kormányzó hatóságai megéreztek azt, hogy Szokolov ünnepelése és fogadtatása hozzátartozik Románia presztíziséhez. Megéreztek azt, hogy Szokolov mögött tizenhétmilliónyi zsidó nép van és szavát egyformán becsülik, értékelik Párisban, Londonban, vagy Washingtonban. Szokolov vonatával érkezett meg Tatarescu kisebbségi miniszter is, aki nemcsak tanuja volt Szokolov fogadtatásának, de egyben örömet fejezte ki afölött, hogy a zsidóságban milyen egységes idealizmust lát megnyilatkozni. A pályaudvaron Szokolovot a hatóságok fejei is fogadták és misem mutatja jobban a kormányzó tábornok derék magatartását, mint az, hogy segédtisztjét Szokolov mellé osztotta be. A zsidóság hivatalos képviselői kitétek magukért. És itt nem volt differencia zsidó és zsidó között, mert a legszélsőbb aggodtsta irányzattól kezdve a Hitachdut-ig minden vezető ott volt a fogadtatáson. A kisenevi zsidóság nevében a hires agudista Zierelsohn kisenevi főrabbi mondott áldást és kívánt egészséget Szokolovnak, hosszú életet nagy munkájához.

A pályaudvartól a szállóáig

Felejtethetlen jelenetek következtek ezután. Aki ezt látta, egész életén át megéri ennek a benyomásnak jelentőségét. Az autó, amely Szokolovot vitte, alig tud utat törni az emberek között. Az autó körül zárt embergyűrű, amely alig-alig enged. Hihetetlen boldogság, a szeretetnek valóságos extázisa hatja át ezt a hatalmas tömeget. Ez az ünnepelés már nemcsak a törékeny öreg harcosnak, a nagy Nachum Szokolovnak szólott, de az ő alakja felmagasztosodott abba az eszmei magasságba, amelynek egyedüli földi valósága: Erec Jisrael.

Két óra hosszat tartott az autót és amikor

Szokolov végre az autóból kiszállhatott és felmehetett lakosztályába, még órákig tartott, míg a tömeg szétoszlott. Szétoszlott, de csak azért, hogy megint összeverődjék, mert Szokolov két napi kisenevi tartózkodása alatt kora reggeltől késő éjjelig állandóan hatalmas tömeg töltötte be a szálloda előtti teret. A szálloda előcsarnokában külön szolgálatot kellett bevezetni és csak igazolással lehetett bejutni, mert a kérvényezők ezrei akartak Szokolov elé jutni. Öreg vénék jöttek reszketős kézzel írott irásokkal. Asszonyok jöttek és gyermekek, akiknek lelkében egyetlen vágy: Erec Jisrael. Dr. Senina Szokolov, a Mester orvosleánya az első nap még győzte a sok kihallgatásra jelentkezővel a beszélgetést. De azután már nem lehetett tovább bírni s a derék makkabeausok gondoskodtak arról, hogy

San-Remo emléke

Bejárjuk a kisenevi utcákat. Szokatlan élnétség mindenütt, hiszen e két napon át Kisenevben szinte egész Besarábia zsidósága összegyűlt. Mindenki csak Szokolovról beszél. Mindenütt az ő nevét hallani. És este, amikor bankettre gyűlnek össze a nagy tömeg kiválasztottai, az utcán sok-sok ezernyi kíváncsi tömeg néz fel a kivilágított ablakokra.

Különös bankett volt ez is. Szokolov, ki Oroszországból indult el annakidején, régi emlékek közé került vissza, régi barátai közé, kikkel annakidején együtt dolgozott. A régi emlékek mintha megfiatalították volna. Ezer és ezer kis történet, epizód ujjal fel és egyszerű szóba kerül Sanremó is. Szokolov elmondja, hogy mikor Sanremóban végre teljesezésbe ment kétezer év vágyának betetőzése, a delegáció tagjai hihetetlen lelkiállapotban mentek vissza Londonba. Az örömmek olyan paroxizmusra volt ez, melyet leírni, elmondani nem lehet. És amikor azután az ünnep örömeire vacsorára ültek össze, a vacsora féktelen jókedvbe csapott át és azután régi zsidó szokás szerint a társaság valamennyi tagja kört font s megindul a körtánc. És ime az emlékek hatása alatt a Szokolovot ünneplő bankett közönsége hirtelen felállt, kar karba fonódik, már megindul a kör, amely magával rántja Szokolovot és leányát is. Megindul a körtánc, amelynek sodra a Szokolovot fogadó ötvenezernyi zsidó akarátát, vágyát fogja egységbe össze.

Állk a mitingről kimaradtak

Hétfőn délelőtt volt a miting. Az utcát katonaság zárja el és csak igazolvánnyal lehet a kordonon átjönni. Minden bejáratnál erős katonai őrség, s mindenütt egy pár makkabeaus, akik igazolják a jelentkezőket. A hatalmas színházterem zsúfolásig telve, az utcán azonban még mindig özönlik a nép. Siró arcokat látunk, elkeseredett embereket, akik nem tudtak bejutni. S közöttük százával a legjobb társaságbeli hölgyek és elegánsan öltözött férfiak. Segíteni a dolgon nem lehet, hiszen bent a tereben sincs már talpalatnyi hely.

Megkezdődik a miting, amelynek jellege teljesen héber. A hatóságok kiküldöttjei nagy érdeklődéssel hallgatják a héber beszédeket. A hatalmas tömeg teljes kontaktust tart fenn a szónokokkal és különösen mély hatást vált ki, amikor a Tarbut szónoka a héber iskola tönkrevéséről beszélt, a Ceire Cion képviselője pedig arról, hogy a cionista munkát a gyülekezés-korlátozásával akadályozzák. Szokolov jiddis nyelven beszél és elmondja többek között, hogy a galut sok medineja között van jobb és rosszabb is és sohse feledjük el, hogy galutban élünk.

Az elutazás

Szokolov csak két helyen tett látogatást. Visszadta a kormányzó tábornok és Zierelsohn főrabbi vizitjét. Érdekes, hogy mikor a főrabbinál volt látogatásban, ezalatt óriási tömeg gyűlt a főrabbi lakása elé, köztük az egész aguda is és a legnagyobb lelkesedéssel üdvözölték Szokolovot.

Az elutazás képe szinte felért a megérkezéssel. Most is ember ember hátán, most is katonai század, makkabeaus-sorfal. Az állomás hatalmas perronján legalább ötezer ember tolong. De a vasuti vonal mentén is ember ember mellett. A vonat előtt a zsidó iparosiskola zenekara helyezkedik el. A vonat két oldalán katonai sorfal. Mikor Szokolov megérkezik, felzug a Jchi és Hedad, azután pedig méltóságos esendben a Hatikva. A hálókócsi utasai között ott áll dr. Lupu volt belügyminiszter is, aki csodálkozva nézi ezt az imponáló jelenetet.

csak azok juthassanak Szokolovhoz, akiknek ügye tényleg megérdemli.

Annak a hihetetlen szeretetnek, mely Szokolov iránt megnyilatkozott, a többek között érdekes multja van: a kisenevi pogrom emléke. 1907-ben Kisenevben az orosz cár hatóságai borzalmas pogromot rendeztek, melynek több mint ezeröt száz ember esett áldozatul. Ennek emléke még mindig úgy él a kisenevi lelkében, mintha csak tegnap történt volna. Kint a temetőben egymás mellett fekszenek a pogrom áldozatai és alig van család, kinek valamelyik hozzátartozója ne feküdne a pogrom-temetőben. Annak idején e véres és elkeseredett napok közepette Szokolov volt az, aki vizsgálatásra és erősítésre Kisenevben megjelent. Pár nappal a pogrom után Szokolov már ott járt Kisenevben és ő volt az, aki a borzalmas napok történetét megírta és ezzel a világ itélőszéke elé vitte. Egy öreg anyókéval beszélünk, akinek fia esett el a pogromban. Be akar jutni Szokolovhoz, akinek annak idején elmondotta fia halálát.

— Itt látom valóságban, — mondja Lupu — hogy a zsidó népek van élő ideálja. Amelyik nép így tud lelkesedni, amelyik nép így akarja, amelyik nép tudja szeretni multját, az megérdemli, hogy jövője legyen, hogy övé legyen Palesztina.

A helyzet kezd már veszedelmes lenni, úgy hogy a vonatot nem merik megindítani. Végül is a makkabeausok erősen összefogózkodnak, lábukat nekifeszítik a kupéknak és így tudják egy-két centiméternyire a tömeget visszanyomni. A vonat lassan megindul, de a tömeg nyomása oly erős, hogy az *elülálló melle surolja a vagonok falát*. De zug az ének tovább és a Hedad és a vonat már rég elhagyta az állomást. amikor még mindig száz és száz ember fut véle együtt és élteti Szokolovot,

Az állomásokon

Minden állomáson hatalmas tömeg várja Szokolovot. Már besötétedett, az állomások sötétek s csak a tömeg hatalmas hangja mutatja, hogy mennyien vannak, Szokolov nagyon fáradt. Bizony jólesne egy kis pihenés. De minden állomáson újra és újra felveri a nagy tömeg és a fáradt öregember kihajol az ablakon és egyszerű, jóságos zsidó szóval köszönti az ünneplő tömeget.

— Blajbe mir gesind — mondja s így bucsuzik Szokolov. A vonat nehéz futással nekiindul az éjszakának, az állomás már messze tűnik, de még mindig hallatszik messziről egyre halkabban: — Jchi már Szokolov.

Már-már teljesen elhalkul a tömegzaja, amikor újra felzug az éljenzés. Uj állomás következik. Megint tele emberekkel. Az egyiküktől megtudjuk: a község, amelyben lagnak, tizennyolc kilométernyire van az állomástól. Gyalog jöttek. Az *aszszonyok a karjaikon hozták el csecsemőiket*. Kis gyermekek, gyalog jöttek mind, de egy sem fáradt, mert egy sem akart otthon maradni. És Szokolov, aki bizony az életben már sok ilyen ünnepséget látott, könnyes szemekkel mondja:

— Azokért, akik így tudják szeretni Erec Jisraelt, azokért érdemes dolgozni és ez a pár nap új erősséget ad, hogy végső lehettemig folytassam a munkát. Székely Béla

Spanyolország lemondott Blasco Ibanez üldözéséről

Páris, jan. 21. A francia kamarában Simon, a költségvetés előadója kijelentette, hogy Franciaország nem hagyja magát becsapni és nem fogja tűrni a harmadik internacionálé propagandáját a szovjetkormány védelme alatt. Ami az adósságok ügyét illeti, az még megoldásra vár. Herriot erre kijelentette, hogy Franciaország jogainak és az orosz adósságoknak elismerése elengedhetetlen feltétele a két ország összeköttetésének. Nem lesz olyan francia kormány, amely hozzájárulna egy új orosz kölcsön kibocsátásához, mielőtt a régi adósságok kérdése nincs rendezve. Illeg a francia kommunisták sem fogadnának el ilyen elintéztést. Herriot azután bejelentette, hogy a spanyol király lemondott Blasco Ibanez üldözéséről.

Az amerikai petróleumpanamák-ért a republikánus párt felelős

Washington, január 21. A szenátus negyven szavazattal harminnyolc ellen elfogadta a petróleumkoncesszió-botrány megvizsgálására kiküldött bizottságnak azt a jelentését, amely szerint a visszaélésekért a republikánus párt felelős. A párt vezetősége eddig nem készítette még el idevonatkozó ellenvetéseit.

A kolozsvi biztosító A városi ing

(Cluj-Koloz tudósítójától.) Kérdésére igen fel az alatt k nem látunk megelégszünk rakoztatjuk fe

Még 1923-ros tanácsa a sát a „Preved adta ki, mely

Ezt az ese tőkeerős bizto sal tárgyalták sét a városi ta sitették. A biz annak idején biztosítás hatá annak idején ros sietett a teleket kifize

Korn

A kartellh ígérte kapta évfordulójánál Prevedereánál kartellársaság ingatlanok tü A kartell ciában tartot és miután a évfordulója 1 november hav kat a város eredményesen

A városi szerint ingat elsejével a ka nál fogja elh határozatot ir saságokkal. T tározat alapjá a biztosítások 1925 január e előjegyzés sze szege 125 mil Dacia Roman rossal vezette 12 százalékg Első Erdélyi százalékg, a sylvania 10 s zalékg részes

A hatalm tőkeerős inté ták, míg a P talmas összeg

A dolog dacára a vár tott határozaták meg a

A feltevés a mert a Pr még decembe az egész bizo napot vett sem tudott

A tárgya mörült bizto előterjesztést megérvényese dásához, hogy on a Prev kartellársas

Ez a tár zékeny aják tanács az in obligóban v Azonban ért — a tár kitért, arra kell kérdezn lathoz.

A tárgya tanácsos m hogy mi les a várost a azért volt é

A kolozsvári városi tanács nyolc biztosítóintézetet játszott ki

A városi ingatlanok tűzbiztosítási története.
A város a kormányt is dezavualta

(Cluj-Kolozsvár, január 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kolozsvár városi tanácsának működésére igen jellemző adatokat sorakoztatunk fel az alant következőkben. A kulisszák mögé nem látunk és nem is keressük az okokat, megelégszünk azzal, hogy a rideg tényeket sorakoztatjuk fel.

Még 1923-ban történt, hogy Kolozsvár város tanácsa a város ingatlanainak tűzbiztosítását a „Prevederea” regáti biztosítótársaságnak adta ki, mely kartellen kívül áll.

Ezt az esetet a kartellbe tömörült, nagy, tökeerős biztosítótársaságok nagy felháborodással tárgyalták és a biztosítási ügylet megkötését a városi tanács önkényes eljárásának minősítették. A biztosításon kívül maradt társaságok annak idején a kormánynál tettek lépéseket a biztosítás hatálytalanságára. Az intervenálásnak annak idején nem volt eredménye, mert a város sietett a Prevedereának a biztosítási díjteleket kifizetni.

Kormányígéret a kartelltársaságoknak

A kartellben álló társaságok azonban fix ígéretet kaptak a kormánytól, hogy biztosítási évfordulójának lejártakor — hatálytalansítva a Prevedereánál lekötött biztosítást — a város a kartelltársaságoknál fogja elhelyezni a városi ingatlanok tűzbiztosítását.

A kartelltársaságok természetesen evidenciában tartották a kormánynak ezen ígéretét és miután a Prevedereával kötött biztosítás évfordulója 1925 január 1-jére esett, már 1924 november havában megindították a tárgyalásokat a városi tanáccsal. Ezek a tárgyalások eredményesen is végződtek.

A városi tanács határozatot hozott, mely szerint ingatlanainak biztosítását 1925 január elsejével a kartellben levő biztosító társaságoknál fogja elhelyezni. A városi tanács ezt a határozatot írásbelileg is közölte a kartelltársaságokkal. Természetesen, hogy az írásbeli határozat alapján, az érdekelt biztosító intézetek a biztosításokat még december hó közepén, 1925 január elsejéi kezdettel előjegyezték. Az előjegyzés szerint a biztosításból, melynek összege 125 millió 527 ezer 530 lejre rug, a Dacia Romana — mely a tárgyalásokat a várossal vezette — 18 százalékgig, a Nationala 12 százalékgig, a Generala 12 százalékgig, az Első Erdélyi 12 százalékgig, az Adriatica 10 százalékgig, a Fonciera 10 százalékgig, a Transylvania 10 százalékgig és az Agronomul 6 százalékgig részesült volna.

A hatalmas összegre rugó biztosítást a tökeerős intézetek teljes garanciájukkal vállalták, míg a Prevederea egymaga vállalta a hatalmas összeggel járó kockázatot.

A városi tanács nem teljesíti ígéretét

A dolog érdekessége ott kezdődik, hogy dacára a városi tanács írásbelileg is megtámasztott határozatának, a kartell intézetek nem kapták meg a biztosítást. Hogy miért nem? A feltevés azt látszik igazolni, hogy azért, mert a Prevederea közbelépett. A város még december havában újra revízió alá vette az egész biztosítási ügyet. A tárgyalás teljes napot vett igénybe, azonban ennek ellenére sem tudott a tanács végleges határozatra jutni.

A tárgyalás befejezése előtt a kartellbe tömörült biztosítótársaságok megbizottja azt az előterjesztést tette a városi tanácsnak, hogy végérvényesen járuljon hozzá ahhoz a megoldáshoz, hogy a biztosítás 50 százaléka maradjon a Prevedereánál, 50 százalékat pedig a kartelltársaságok között osszák meg.

Ez a társaságok részéről kétségtelenül előzékeny ajánlat volt, tekintettel arra, hogy a tanács az intézetekkel szemben már részben obligóban volt.

Azonban a városi tanács — ki tudja miért — a társaságok ezen propositiója elől is kitért, arra való hivatkozással, hogy előbb meg kell kérdeznie a Prevedereát, mit szól az ajánlathoz.

A tárgyalásokat követő napon Bolfá városi tanácsos meglepetésszerűen azzal állott elő, hogy mi lesz akkor, ha a Prevederea beperli a várost a biztosítási díjakért? Ez a kérdés azért volt érthető, mert a Prevederea regáti

módszerrel dolgozik, mely szerint egy tíz évi tartamra kötött biztosításnál — a fél — akár akarja, akár nem — köteles a biztosítási díjat kifizetni, mert különben a díjak peresíthetők.

Bolfá tanácsos aggodalmára a kartelltársaságok siettek megnyugtató választ adni. A válaszban arról értesítették a városi tanácsot, hogy amennyiben a Prevederea beperelné a várost és a pert megnyerné, — úgy a biztosítási díjakat a kartellintézetek visszatérítik és az egész biztosítási ügyletet törölni fogják. A kartellintézetek ezen válasza után a város az ügy végleges elintézését egészen január elsejéig huzta-halasztotta, amikor aztán a társaságok újabb megkeresése után a tanács azt a szociális választ adta, hogy minden késő, mert a város az esedékes biztosítási díjakat a Prevederea javára letétbe helyezte.

Elképzelhető, hogy a városi tanács ezen

Ujabb bonyodalmak a francia kormány és a szovjet között

(Páris, január 21. Az Uj Kelet tudósítójától.)

Az orosz követség beiktatása óta a bonyodalmak sora ismét gazdagodott. Sadoul kapitány esete, amely a reakció propagandájának erős tápot adott, az utóbbi napokban megnyugtatta az ország közvéleményét. Sadoulnak sikerült beigazolnia, hogy 1917-ben maguk a bolsevikiek is francia támogatást kértek, azonban az akkori nagykövet merev magatartása miatt meghiúsult a francia-orosz közeledés. A szovjet megbízottak németellenesek voltak mindvégig és szívesen vették volna a szövetségesek támogatását. Ez szinte szimpatikussá tette a francia

eljárása milyen konsternációt keltett a félrevezetett kartellintézetek között! A kartellintézeteknek annál is inkább nagy az elkeseredés, mert a 8 nagy társaság nagy tételekkel járul hozzá Kolozsvár város közterheikhez — s ennek ellenére mégis egy kis intézet kapta meg a nagy biztosítási objektumot! Erdély minden nagyobb városának biztosításai több társaságnál oszlanak meg.

Mint megbízható forrásból értesülünk, a kartellintézetek még korántsem tartják befejezettnek az ügyet és nem hajlandók kijátszásukba beletörödni, annál is inkább nem, mert heteken keresztül egész tisztviselői gárdájukat a kötvények kiállításával foglalkoztatták. A kötvények kiállításán kívül még körülbelül 2000 másolatot is készítették az intézetek.

Ez Kolozsvár város biztosítási kalandjának érdekes, sőt tanulságos története!

közvélemény előtt a szovjeteket.

Most azonban ismét konfliktus támadt a kormány és az orosz követség között. A Havasügynökség jelentése szerint ugyanis Herriot miniszterelnök közölte Krasszin orosz nagykövettel, hogy Rikoffnak az orosz adósságokról tett kijelentései rendkívül sajnálatosak és ha a szovjetkormány ilyen taktikát folytat, úgy a tárgyalások nagyon nehezen fognak megindulni. Herriot felhívta Krasszint, tegyen hivatalos nyilatkozatot Oroszország nevében az adósságok ügyében a legrövidebb időn belül.

Krasszint azután Doumergue elnök is fogadta.

Holnap érkezik Szokolov Kolozsvárra

Impozáns fogadtatásra készülnek a hatóságok és a zsidó testületek

(Cluj-Kolozsvár, január 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Szokolov fogadtatását előkészítő bizottság ma elkészült munkájával. Szokolov program szerint délelőtt 10 óra 47 perckor érkezik Kolozsvárra a bukaresti expressz. A pályaudvaron Fischer József dr. fogja őt üdvözölni. Majd az elsőosztályú váróteremben kísérik a vendéget, ahol akkor már elhelyezkedtek a hatóság képviselői és a különböző küldöttségek — Szokolovot itt első sorban Kolozsvár két hitközségének főbbje fogja megáldani. Ezután a hatóságok képviselői köszöntik őt, majd Fischer Tivadar dr. az erdélyi zsidóság üdvözlését tolmácsolja. Üdvözlés után Fischer Tivadar dr. bemutatja a fogadásra megjelent kolozsvári és vidéki küldöttségeket. A pályaudvari tisztelgés ezzel véget ér és Szokolov kíséretével lakására hajtát.

Ezután is figyelmeztetünk mindenkit, hogy az elsőosztályú váróterembe csak a Zsidó Nemzeti Szövetség központi irodája által kiállított jeggyel lehet belépni. A jegyeket csak a bejelentett küldöttségek kapják és ma, csütörtökön déli tízenként óráig vehetők át a Szövetség irodájában (Calea Regele Ferdinand 48).

ban (Calea Regele Ferdinand 48).

Délután 3 órakor Szokolov lakásán fogadja a sajtó képviselőit, majd a Zsidó Nemzeti Szövetség kisintézőbizottságával és a Keren Hajesszód munkabizottságának vezetésével tart megbeszélést.

Szombaton Szokolov istentiszteletre megy. Délután lakásán fogadja a különböző zsidó testületek, egyesületek küldöttségeit. A tisztelegni óhajtó küldöttségeket felkérjük, hogy ebbeli szándékukat az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség irodájában csütörtök este 6 óráig bejelenteni sziveskedjenek.

A Barisszia elnöksége a következőket közli tagjaival:

„A Barisszia Hitachdut az idő rövidsége miatt ezúton értesíti az összes „Hitchabrutokat”, hogy Szokolov a bukaresti expresszrel csütörtökön indul Bukarestből és pénteken délelőtt fél 11 órakor érkezik meg Kolozsvárra. Azok a Hitchabrutok, melyek Szokolovot Kolozsvárra akarják kísélni, úgy osszák be utazási idejüket, hogy Szokolov vonatával együtt érkezzenek Kolozsvárra. A „Vaad Harisonim” Kolozsváron folyó hó 25-én, vasárnap délután lesz megtartva.”

Cuza Bratianu Jonelt vallja mesterének

A fegyelmi eljárás során kijelentette, hogy ellene van a kisebbségek javára szóló alkotmánybiztosítékoknak

(București-Bukarest, január 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) A legutóbbi egyetemi zavarok tudvalevőleg arra indították a kormányt, hogy az egyetemi katedrákról izgató egyetemi tanárokkal szemben szigorú eljárást indítson. A bevezetett vizsgálat első fázisaként a kormány a jásii egyetem hírhedt professzorát, Cuzát vonta felelősségre. A Cuza ügyének megvizsgálására kiküldött bizottság munkáját a nyilvánosság kizárásával folytatja. Ennek ellenére a vizsgálat anyagából már annyi nyilvánosságra került, hogy Cuza professzor védekezésében Bratianu Jonel tanítványának mondotta magát, aki azért tagadta meg a saint-germaini békeszerződés aláírását, mert ellene volt a kisebbségek, főleg pedig a zsidók egyenjogúsításának. Popovici jásii egyetemi tanár kijelentésével szemben, aki kijelentette, hogy a jásii egyetemen a diákmozgalmak főirányítója Cuza professzor, Cuza azzal érvel, hogy a keresztény ligának, melynek ő a vezetője, semmi közönsége az egyetemmel nincs.

Cuza jellemző védekezésében mindenesetre van egy nagyon érdekes novum, még pedig

az, hogy most már nemcsak a zsidók egyenjogúsításának van ellene, hanem annak is, hogy a többi kisebbségeknek is a románokéval egyenlő jogokat biztosítsanak. A kisebbségi közvéleményt mindenesetre igen érdekelni fogja, hogy Cuza professzornak Bratianu Jonelre való hivatkozása mennyiben jogos. Bratianu Jonel minden bizonnyal fel fogja használni az alkalmat arra, hogy Cuza professzornak válaszoljon és nyíltan szant valljon az irányban, vajjon vállalja-e Cuzának a kisebbségekkel kapcsolatos és reá hivatkozó kitételeit. Főltöbb érdekes volna tisztán látni végre, hogy az a Bratianu Jonel, aki mégis vizsgálatot indított Cuza professzor ellen, végeredményben tényleg tanítómestere-e Cuzának, akire a hálás tanítvány nem minden büszkeség nélkül hivatkozhat. Kétségtelen, hogy az ügy nagyon kényes, főleg pedig Bratianu Jonelre nézve az. Hogy Bratianu Jonel milyen megoldást fog találni Cuza védekezésének elértéktelenítésére, az e pillanatban még titok, amelynek kipattanását azonban az egész erdélyi kisebbségi közvélemény érthető izgalommal várja.

oz, akiknek ügye

ek, mely Szokolov
között érdekes
emléke. 1907-ben
gai borzalmas pogrom
mint ezerötszáz
emléke még mindig
hítha csak tegnap
egymás mellett
s alig van család,
megelégszünk azzal, hogy a rideg tényeket sorakoztatjuk fel.

Még 1923-ban történt, hogy Kolozsvár város tanácsa a város ingatlanainak tűzbiztosítását a „Prevederea” regáti biztosítótársaságnak adta ki, mely kartellen kívül áll.

Ezt az esetet a kartellbe tömörült, nagy, tökeerős biztosítótársaságok nagy felháborodással tárgyalták és a biztosítási ügylet megkötését a városi tanács önkényes eljárásának minősítették. A biztosításon kívül maradt társaságok annak idején a kormánynál tettek lépéseket a biztosítás hatálytalanságára. Az intervenálásnak annak idején nem volt eredménye, mert a város sietett a Prevedereának a biztosítási díjteleket kifizetni.

Kormányígéret a kartelltársaságoknak

A kartellben álló társaságok azonban fix ígéretet kaptak a kormánytól, hogy biztosítási évfordulójának lejártakor — hatálytalansítva a Prevedereánál lekötött biztosítást — a város a kartelltársaságoknál fogja elhelyezni a városi ingatlanok tűzbiztosítását.

A kartelltársaságok természetesen evidenciában tartották a kormánynak ezen ígéretét és miután a Prevedereával kötött biztosítás évfordulója 1925 január 1-jére esett, már 1924 november havában megindították a tárgyalásokat a városi tanáccsal. Ezek a tárgyalások eredményesen is végződtek.

A városi tanács határozatot hozott, mely szerint ingatlanainak biztosítását 1925 január elsejével a kartellben levő biztosító társaságoknál fogja elhelyezni. A városi tanács ezt a határozatot írásbelileg is közölte a kartelltársaságokkal. Természetesen, hogy az írásbeli határozat alapján, az érdekelt biztosító intézetek a biztosításokat még december hó közepén, 1925 január elsejéi kezdettel előjegyezték. Az előjegyzés szerint a biztosításból, melynek összege 125 millió 527 ezer 530 lejre rug, a Dacia Romana — mely a tárgyalásokat a várossal vezette — 18 százalékgig, a Nationala 12 százalékgig, a Generala 12 százalékgig, az Első Erdélyi 12 százalékgig, az Adriatica 10 százalékgig, a Fonciera 10 százalékgig, a Transylvania 10 százalékgig és az Agronomul 6 százalékgig részesült volna.

A hatalmas összegre rugó biztosítást a tökeerős intézetek teljes garanciájukkal vállalták, míg a Prevederea egymaga vállalta a hatalmas összeggel járó kockázatot.

A városi tanács nem teljesíti ígéretét

A dolog érdekessége ott kezdődik, hogy dacára a városi tanács írásbelileg is megtámasztott határozatának, a kartell intézetek nem kapták meg a biztosítást. Hogy miért nem? A feltevés azt látszik igazolni, hogy azért, mert a Prevederea közbelépett. A város még december havában újra revízió alá vette az egész biztosítási ügyet. A tárgyalás teljes napot vett igénybe, azonban ennek ellenére sem tudott a tanács végleges határozatra jutni.

A tárgyalás befejezése előtt a kartellbe tömörült biztosítótársaságok megbizottja azt az előterjesztést tette a városi tanácsnak, hogy végérvényesen járuljon hozzá ahhoz a megoldáshoz, hogy a biztosítás 50 százaléka maradjon a Prevedereánál, 50 százalékat pedig a kartelltársaságok között osszák meg.

Ez a társaságok részéről kétségtelenül előzékeny ajánlat volt, tekintettel arra, hogy a tanács az intézetekkel szemben már részben obligóban volt.

Azonban a városi tanács — ki tudja miért — a társaságok ezen propositiója elől is kitért, arra való hivatkozással, hogy előbb meg kell kérdeznie a Prevedereát, mit szól az ajánlathoz.

A tárgyalásokat követő napon Bolfá városi tanácsos meglepetésszerűen azzal állott elő, hogy mi lesz akkor, ha a Prevederea beperli a várost a biztosítási díjakért? Ez a kérdés azért volt érthető, mert a Prevederea regáti

módszerrel dolgozik, mely szerint egy tíz évi tartamra kötött biztosításnál — a fél — akár akarja, akár nem — köteles a biztosítási díjat kifizetni, mert különben a díjak peresíthetők.

Bolfá tanácsos aggodalmára a kartelltársaságok siettek megnyugtató választ adni. A válaszban arról értesítették a városi tanácsot, hogy amennyiben a Prevederea beperelné a várost és a pert megnyerné, — úgy a biztosítási díjakat a kartellintézetek visszatérítik és az egész biztosítási ügyletet törölni fogják. A kartellintézetek ezen válasza után a város az ügy végleges elintézését egészen január elsejéig huzta-halasztotta, amikor aztán a társaságok újabb megkeresése után a tanács azt a szociális választ adta, hogy minden késő, mert a város az esedékes biztosítási díjakat a Prevederea javára letétbe helyezte.

Elképzelhető, hogy a városi tanács ezen

Ujabb bonyodalmak a francia kormány és a szovjet között

(Páris, január 21. Az Uj Kelet tudósítójától.)

Az orosz követség beiktatása óta a bonyodalmak sora ismét gazdagodott. Sadoul kapitány esete, amely a reakció propagandájának erős tápot adott, az utóbbi napokban megnyugtatta az ország közvéleményét. Sadoulnak sikerült beigazolnia, hogy 1917-ben maguk a bolsevikiek is francia támogatást kértek, azonban az akkori nagykövet merev magatartása miatt meghiúsult a francia-orosz közeledés. A szovjet megbízottak németellenesek voltak mindvégig és szívesen vették volna a szövetségesek támogatását. Ez szinte szimpatikussá tette a francia

eljárása milyen konsternációt keltett a félrevezetett kartellintézetek között! A kartellintézeteknek annál is inkább nagy az elkeseredés, mert a 8 nagy társaság nagy tételekkel járul hozzá Kolozsvár város közterheikhez — s ennek ellenére mégis egy kis intézet kapta meg a nagy biztosítási objektumot! Erdély minden nagyobb városának biztosításai több társaságnál oszlanak meg.

Mint megbízható forrásból értesülünk, a kartellintézetek még korántsem tartják befejezettnek az ügyet és nem hajlandók kijátszásukba beletörödni, annál is inkább nem, mert heteken keresztül egész tisztviselői gárdájukat a kötvények kiállításával foglalkoztatták. A kötvények kiállításán kívül még körülbelül 2000 másolatot is készítették az intézetek.

Ez Kolozsvár város biztosítási kalandjának érdekes, sőt tanulságos története!

közvélemény előtt a szovjeteket.

Most azonban ismét konfliktus támadt a kormány és az orosz követség között. A Havasügynökség jelentése szerint ugyanis Herriot miniszterelnök közölte Krasszin orosz nagykövettel, hogy Rikoffnak az orosz adósságokról tett kijelentései rendkívül sajnálatosak és ha a szovjetkormány ilyen taktikát folytat, úgy a tárgyalások nagyon nehezen fognak megindulni. Herriot felhívta Krasszint, tegyen hivatalos nyilatkozatot Oroszország nevében az adósságok ügyében a legrövidebb időn belül.

Krasszint azután Doumergue elnök is fogadta.

Holnap érkezik Szokolov Kolozsvárra

Impozáns fogadtatásra készülnek a hatóságok és a zsidó testületek

(Cluj-Kolozsvár, január 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Szokolov fogadtatását előkészítő bizottság ma elkészült munkájával. Szokolov program szerint délelőtt 10 óra 47 perckor érkezik Kolozsvárra a bukaresti expressz. A pályaudvaron Fischer József dr. fogja őt üdvözölni. Majd az elsőosztályú váróteremben kísérik a vendéget, ahol akkor már elhelyezkedtek a hatóság képviselői és a különböző küldöttségek — Szokolovot itt első sorban Kolozsvár két hitközségének főbbje fogja megáldani. Ezután a hatóságok képviselői köszöntik őt, majd Fischer Tivadar dr. az erdélyi zsidóság üdvözlését tolmácsolja. Üdvözlés után Fischer Tivadar dr. bemutatja a fogadásra megjelent kolozsvári és vidéki küldöttségeket. A pályaudvari tisztelgés ezzel véget ér és Szokolov kíséretével lakására hajtát.

Ezután is figyelmeztetünk mindenkit, hogy az elsőosztályú váróterembe csak a Zsidó Nemzeti Szövetség központi irodája által kiállított jeggyel lehet belépni. A jegyeket csak a bejelentett küldöttségek kapják és ma, csütörtökön déli tízenként óráig vehetők át a Szövetség irodájában (Calea Regele Ferdinand 48).

Délután 3 órakor Szokolov lakásán fogadja a sajtó képviselőit, majd a Zsidó Nemzeti Szövetség kisintézőbizottságával és a Keren Hajesszód munkabizottságának vezetésével tart megbeszélést.

Szombaton Szokolov istentiszteletre megy. Délután lakásán fogadja a különböző zsidó testületek, egyesületek küldöttségeit. A tisztelegni óhajtó küldöttségeket felkérjük, hogy ebbeli szándékukat az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség irodájában csütörtök este 6 óráig bejelenteni sziveskedjenek.

A Barisszia elnöksége a következőket közli tagjaival:

„A Barisszia Hitachdut az idő rövidsége miatt ezúton értesíti az összes „Hitchabrutokat”, hogy Szokolov a bukaresti expresszrel csütörtökön indul Bukarestből és pénteken délelőtt fél 11 órakor érkezik meg Kolozsvárra. Azok a Hitchabrutok, melyek Szokolovot Kolozsvárra akarják kísélni, úgy osszák be utazási idejüket, hogy Szokolov vonatával együtt érkezzenek Kolozsvárra. A „Vaad Harisonim” Kolozsváron folyó hó 25-én, vasárnap délután lesz megtartva.”

Bratianu Vintila gazdasági represszáliakkal fenyegette meg Németországot

Ha Németország nem rendez a Generala-bankjegyek ügyét, Románia felmondja a legtöbb vámkedvezményt

(Bucuresti-Bukarest, jan. 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az „Adeverul“ párisi jelentése szerint Bratianu Vintila pénzügyminiszter ott találkozott Hösch német nagykövettel. Ez alkalommal a miniszter kategórikusan kijelentette, hogy Románia nem engedheti meg a német megszállás alatt kibocsátott Generala-bankjegyek ügyeinek további huzavonáját, mely ügyből kifolyólag Romániának 2 milliárd aranylej követelése van, valamint ragaszkodik a megszállás idejében Németországba vitt értékek visszatérítéséhez is. Az „Adeverul“ értesülése szerint, ha Németország visszautasítja e függő kérdések rendezését, úgy Románia gazdasági represszáliákat fog életbe léptetni, melyek közül az első a legnagyobb kedvezmény klauzulájának fel-

függesztése lesz, amelyre a vonatkozó kereskedelmi egyezmény rövidesen le is jár és ez esetben Románia maximális vámmal sújtaná a német behozatalt.

Ugyancsak az „Adeverul“ közli, hogy Párisban a szakértők megállapították hogy a Dawes-terv semmiképp sem érinti Romániának a versaillesi békeszerződésben megállapított külön jogait a Generala-bankjegyekre és az elzárkányolt értékek visszaadására vonatkozólag, mert ezek külön tartozások, amelyek nincsenek összefüggésben a jóvátétel általános problémáival, amelyeket a Dawes-terv rendezett.

Kormánykörök szerint egyébként Németország hajlandónak mutatkozott e kérdésekben a tárgyalásokat újból felvenni.

Partszakadás

az ország három legnagyobb pártjában

A liberális disszidensek lapja attakot intéz a kormánypárt visszaélései ellen

(Bucuresti-Bukarest, január 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) A román belpolitikai életnek erősen hullámzó vonala új fázishoz ért el. A sorozatos fúziós tárgyalások periódusát ennek homlokegyenest ellenkezője, a sorozatos pártbomlási processzusok váltották fel.

Goldis pártbomlasztó akcióját — amint azt az Uj Kelet már jelentette — a parasztpárti és liberálistáris disszidensek szakadási mozgalmakövette, úgy hogy ma már az ország három legnagyobb politikai pártjában megindult a bomlási processzus. Legrégebben a nemzeti párt válsága vajudik, legkomolyabbnak látszik viszont a liberális disszidensek akciója, akik, mint azt már jelentettük, „Raspunderea“ címmel napilapot is indítottak.

Az új napilap közli is a disszidensek programját, amely szerint harcot fognak vívni az 1921 november 21-én elfogadott liberális program teljes és becsületes alkalmazásáért.

Ezt a programot a kormánypárt tizenöt kiváló vezére írta alá, köztük Istrati Micescu is, aki egyik legtekintélyesebb tagja a liberális pártnak. A disszidensek sietnek kijelenteni, hogy egyáltalában nem szakítottak a liberális doktrínával:

— Mert — írja a lap — liberálisok va-

gyunk, liberálisok elvben, liberálisok meggyőződésben, liberálisok áldozatkészségben, de nem vagyunk liberálisok az osztalékok zsebrevágásában.

A lap első száma már is éles harcot indít a kormány és a liberális párt több tagja ellen. A támadások éle különösen Vaitoianu közlekedési miniszter ellen fordul, akit egyelőre azért támadnak, mert vejét, Constantin Maitezeanut, aki a német megszálló csapatok tisztelére rendezett lojális vacsorán résztvett, képviselőnek választotta meg.

Egy másik cikk Saveanu közegészségügyi miniszterhez fordul nyílt kérdéssel, akitől feleletet vár arra, mi volt az oka annak, hogy Racovitza szenátor leleplezése után sem állította bíróság elé a fogások diplomáját kiállító bizottság visszaéléseit elkövetett tagjait.

A parasztpártban megindult bomlással kapcsolatban az „Universul“ arról tud, hogy több kerületi szervezet elnöke lemondással fenyegetődik arra az esetre, ha a párt meg nem változtatja radikális taktikáját. A parasztpárt hivatalos igazgatósága ezzel kapcsolatban fentartja azt az állítását, hogy csupán azok a tagjai váltak ki a pártnak, akiket a párt már amúgy is kiközösített soraiból.

Amikor a rablógyilkos csendőrtiszt hazafias felbuzdulásból gyilkolt

Egy bécsi zsidó kereskedőt is meggyilkolt Hajmáskér mellett. Léderer Gusztáv már vallani kezd

(Budapest, január 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Léderer-házaspár gyilkossági ügye fölött a közvélemény már kezd napirendre térni. Eleinte a kurzuslapok, élükön a „Szózat“-tal, ebből a bűntényről is tökélet akartak kovácsolni a zsidóság ellen, nyelvöltögetően hirdetve, hogy Léderer Gusztáv és felesége Schwarz Mici — zsidók. Hazugságok azonban negyvennyolc órán túl nem tarthatják magukat. Lassan kiderült, hogy Léderer Gusztávnak a zsidósághoz mindössze annyi köze, hogy — zsidókat gyilkolt a fehér terror idején.

Vajjon ezekért a gyilkosságokért is felelni fog a Prónay-különítménynek egykori hőse, azt a nyomozás mai helyzetében nem lehet tudni. Léderer Gusztáv fölött a katonai igazságszolgáltatás fog törvényt ülni és nem valószínű, hogy a katonai judikatura kiterjesztené a vizsgálatot ennek az emberbőrbe bujt fenevadnak régi bűneire is. A lapok megírták Léderer csendőrfőhadnagy urnak több „hazafias felbuzdulásban“ elkövetett régi bűneit, de sokról megfelleltek.

Reich Márkus végzetes utja

Igy megfelleltek Léderer Gusztávnak Reich Márkus bécsi kereskedő ellen elkövetett rablógyilkosságáról. Ez az eset a fehér terror sok borzalma között kivételes eset volt, mert Reich Márkus nem volt sem népbiztos, sem házbizalmi, munkás sem volt, de a forradalmak idején nem is tartózkodott Magyarországon. Éppen öt év előtt, talán évfordulóján annak a napnak, amikor kipatant mostani szörnyű bűne, történt, hogy Reich

Márkus bécsi kereskedő üzleti ügyben Bécsből Pestre akart jutni. Hajmáskérnél azonban a szerencsétlen embert tisztek parancsára Takács és Reisz különítményi altisztek lecipelték a vonatról. A vasuti töltés egy elhagyott helyére vitték, ahová tisztek követték őket.

Léderer hadnagy „hazafias“ fellelése

Itt Nékám, Tamás és Léderer tiszt urak „intézkedtek“ a védtelen ember fölött. Az altisztek mindenképp kifosztották az áldozatot. Elvették pénzt, óráját, láncát, lehuzták prémes kabátját. Aztán ütlegelték. Léderer ur azonban nem elégedett meg a borzasztó helyzetben lévő ember „enyhe megfenyítésével“, hanem maga is odalépett az áldozathoz, aki összetett kezekkel kérte, hogy ne verjék beteggé, mert négy gyermek számára kell kenyeret keresni.

— Nem verünk beteg zsidó, — felelt Léderer ur, aki akkor darutollas hadnagy volt — nem lesz beteg. Csöndes halott lesz.

A földön fetregő, kirabolt emberhez lépett és iszonyatos szadista kínzásokkal oltotta ki szegény Reich Márkus életét.

A bűn, amelyre nem volt megtorlás

Akkoriban Bécsben bizottság alakult, amely özvegy Reichné ügyét magáévá téve dr. Korkecs neves ügyvéd útján a magyar kormánynál interвениált is. Huszár Károly volt akkor Magyarország miniszterelnöke, aki sürgöny útján innepélyesen jelentette ki, hogy a gyilkosokat kinyomoztatja.

Igazságos megtorlást ígért és hogy az eredményről értesíti az ügyvédet. Az eredmény azonban, jöhet az ügyvéd nagyszabású bizonyító anyagot bocsátott a magyar kormány rendelkezésére, elmaradt.

1920 március tizenkettedikén Huszár Károly visszalépett kormányelnöki állásából, anélkül, hogy egyetlen lépést is tett volna Reich Márkus meggyilkolásának megtorlására.

Ime elérkezett a nap, amikor megemlékezhetünk a szegény zsidóról és annak gyilkosáról. Nem valószínű azonban, hogy megemlékez a miskolci hadbíró is, amely Léderer Gusztáv fölött ítélkezni fog. A fehér terror idején elkövetett gyilkosságokra már régóta amnesztia van. Hivatalból azokat már el kellett felejtetni.

Vall már a rablógyilkos főhadnagy

Miskolcra érkezett legújabb jelentés szerint Léderer Gusztáv, aki eddig tagadta, hogy aktív része lett volna a gyilkosságban, a csendőrgyűlésen tegnap vallani kezdett. Mindennek előtt bevallotta, hogy látta, amint felesége Kudelkát álmában megfojtotta. Az ügyesség legközelebb kiszáll Csepelre és a helyszínen fogja Léderert feleségével szembebiteni. Ettől újabb eredményt várnak.

Léderer felesége a rendőrségről még mindig nem került át az ügyészre, minthogy a közbiztonsági hatóságok nem nyomozták még ki a titokzatosan eltűnt pozsonyi gyárigazgató ügyét. Erre nézve Léderernek makacsul tagad. A gyilkos asszony láthatóan megtört és viselkedése már nem olyan kihívó, mint az első napokban.

A német szocialisták bizalmatlansági nyilatkozata az új kormány ellen

Berlin, január 21. A birodalmi gyűlés megkezdte a vitát a kormányprogram felett. Breitscheid szociáldemokrata kijelentette, hogy a Luther-kormány a monarchia felé jelentékeny lépést jelent.

Közbeiktatások a nacionalisták részéről: Hála Istennek! Breitscheid beszédét állandóan félbeszakították a nacionalisták, akik azzal vádolták a szónokot, hogy Franciaország barátja. Breitscheid után a nacionalista párt szónoka szólt fel, aki tiltakozott a háborús bűnösség vádjá ellen.

A jobboldali pártok bizalmi indítványt terjesztettek elő, ezzel szemben a szocialisták bizalmatlanság megszavazását javasolták. A szavazás az éjjeli ülésen várható.

A konstantinápolyi görög patriárka a romániai egyháztól kér segítséget

Konstantinápoly, január 20. A tegnapi minisztertanács elhatározta, hogy fentartja az ortodox patriárka kiutasítására vonatkozó határozatot a népszövetségnek a lakosság kicseréléséről szóló döntése alapján. A határozatot közölték a kicserélési bizottságnál működő görög delegátussal. A patriárka elhatározta hogy segítséget kér a romániai és lengyel egyházi főhatóságoktól.

Véres zavargások Horvátországban

Belgrad, január 21. A kormány helyzete Radics-ügy miatt bizonytalanra vált. A bíróság ugyanis, amely fentartotta függetlenségét, egymás után bocsátja ki a vizsgálóbíró által letartóztatott horvát köztársasági párti vezetőket és a szabadonbocsátási végzéseket a zágrábi ítélőtábla is helybenhagyja. A „Pravda“, a demokráta-párt lapja, közli, azt a feltűnést keltő hírt, hogy abban az esetben, ha a zágrábi ítélőtábla a horvát köztársasági párt vezetőit sorra szabadlábra helyeztetni, a Pasics-kormány le fog mondani. Helyét ebben az esetben egy békekormány venné át. A kormány emberei, akik Pasics érdekében Horvátországba utaztak és a falvakban propagandát csináltak Pasics ellen, több helyen véres zavargásokra adtak okot. Több választókerületben a horvát parasztságot és a kormány emberei között véres összeütközések voltak. Macedóniából és Boszniából szintén összeütközések hírei érkeznek.

Farmodont fogkrém leírata

Farmacon nagydrogueria

Timisoara

Az Uj Kelet szerkesztője Felelős szerkesztője Az Uj Kelet megfizetési 240

Jó az világon mulandó

Csütörtök 5685 Tév 1925 január

Földm. Keres. Szab. mé. Külön. és

Hetvenkét roskog vagy hallottuk, a zsidó né kereskede kedő nép. pen azért. térhessen rétegződés évezredes Nekem s Valami most, hogy hallgasson beszéljenek más népek ne vegyün világ legne angolt.

Valami statisztika zaléka foglaléka keres szalig meg csakugyan kor egy ne foglalkozik legnagyobb ágya és ez értéktérme

Valójában állapot ez rója. Angli delem hazá könyvek és És bármint és kell is, zervoart ka hoz visszat az is bizony deése végze rencés fölé az a magos képvisel, he kedelem eg

— Beti előadások tin volt ne ben több fa akart tartar indokolással leten van, gedte meg

— Kéts don. Nagy vakmerő bett dor nagyvára valószínűleg ügyvéd pénze százezer lej ügyvéd a bet rendőrségen, zást az ismer

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánsági zsidóság napilapja
 Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
 Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
 Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.
 Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lei, negyedévre 240 lei, fé évre 460 lei, egész évre 830 lei.

A mai napta

Jó az néha, hogy semmi sem halhatatlan ezen a világon és az „örök igazságok” talán a legmulandóbbak. Ez jutott eszembe, most, hogy beléuntam a regényekbe és legújabbban statisztikai számokkal bibelődöm. Előttém áll a zsidó nép társadalmi rétegződésének statisztikája. Kicsiny számoszlop, nem kerül nagy fáradságba keresztülfutni, hát ide másolom.

Csütörtök
 5685 Tévét 26
 1925 január 22

A világ zsidósága foglalkozások szerint így tagozódik:

Földművelés	50/0
Kereskedelem, ipar és közlekedés	720/0
Szabadpályák (ügyvéd, orvos, mérnök stb.)	80/0
Különböző más foglalkozásuak és foglalkozás nélküliek	150/0

Hetvenkét százalékunkban kereskedők és iparosok vagyunk. Nem újság. Hiszen annyiszor hallottuk, annyiszor szégyenültünk meg miatta: a zsidó nép a világ legimproaktívabb népe. A kereskedelem improaktív és a zsidóság kereskedő nép. A cionisták erre azt mondják: éppen azért. Kell a föld, hogy a nép visszaterhessen az ösfoglalkozáshoz. Egészségtelen rétegződés ez, beteg állapot ez, amit az évezredek nyomoruság kényszerített ránk. Nekem sohasem tetszett ez az indoklás. Valami mentegetőzést éreztem ki belőle. És most, hogy egy-egy órára statisztikus lettem, hallgasson el bennem a cionista doktrina és beszéljenek a számok. Nézzük, hogyan van ez más népeknél. És ha már összehasonlítunk, ne vegyünk holmi kis népecskét. Vegyük a világ legnagyobb, legimproaktívabb nemzetét, az angolt.

Valami egészen meglepő az, amit az angol statisztika mond. Angliában a népesség 85 százaléka foglalkozik földműveléssel és 72,8 százaléka kereskedelemmel és iparral. Szinte hajszálra megegyezik a zsidó statisztikával. Hát csakugyan improaktív, beteg állapot az, amikor egy nép tulnyomóan a kereskedelemmel foglalkozik? Ha igen, akkor ez a betegség a legnagyobb mértékű improaktívitás a legnagyobb értéktermelőképeség kisarjasztója.

Valójában az az igazság, hogy nem beteg állapot ez, hanem a magosabb kultúra velejárója. Anglia az egyetemes és a világkereskedelemben hazája. Így igaz ez. És a zsidó nép a könyvek és a kereskedelem népe. Így igaz ez. És bármennyire szép, bármennyire romantikus és kell is, hogy az új zsidó államban új rezervoárt kapjon a zsidó nép az ösfoglalkozáshoz visszatért rétegben, a zsidó parasztnak, de az is bizonyos, hogy a zsidóság mai rétegződése végzettszerű és nemcsak Palesztina szerencsés földrajzi fekvése lesz az oka, hanem az a magosabb kultúra és amelyet a zsidó nép képvisel, ha az új zsidó ország a világkereskedelemben egyik legfontosabb gócpontja lesz. (g. j.)

Betiltották az aradmegyei fascista előadásokat. Aradról jelentik: Tabu Constantin volt nemzetgyűlési képviselő Aradmegyében több fascista programu politikai előadást akart tartani. A hirdett előadásokat azzal az indoklással, hogy Aradmegye hadizóna-területen van, a katonai parancsnokság nem engedte megtartani.

Kétszázezer lejes betörés Nagyváradon. Nagyváradról jelentik: Az elmúlt éjszaka vakmerő betörést követtek el dr. Schillinger Sándor nagyváradai ügyvéd lakásán. A betörők, akik valószínűleg ismerősök a helyzettel, felfeszítették az ügyvéd pénzeszekrényét és onnan körülbelül kétszázezer lej értékű ékszert vittek el. A károsult ügyvéd a betörésről ma reggel jelentést tett a rendőrségen, ahonnan azonnal bevezették a nyomozást az ismeretlen bűnözők kizárására.

Az orosz-japán szerződés nem érinti Beszarábia ügyét

(Bucuresti-Bukarest, január 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tekintettel az Oroszország és Japán között létrejött megegyezésre, a „Neamul Románesc” kérdést intézett a bukaresti japán követséghez, érinti-e a szerződés Romániát. A követség a leghatározottabban kijelentette, hogy a két állam megegyezése semmiesetre sem veszélyeztetheti a beszarábiai egyezményt, mert Japán respektálni fogja aláírását és ratifikálni is fogja azt, mihelyt valamennyi európai állam részéről megtörtént a ratifikálás. Londoni jelentés szerint Bratianu Vintila a „Financial News” című lapnak kijelentette, hogy Románia készséggel felvonná Oroszországgal a normális viszonyt azzal a feltétellel, hogy Oroszország elismerje Beszarábia csatlakozását.

Detektívek az expressz-vonatokon. Párisból jelentik: A titkosrendőrség külön osztályt alakítottak a nemzetközi és az expressz-vonatok megfigyelésére. Több mint száz detektív fog a vonatokon szolgálatot teljesíteni. Egyenruha helyett rendez uccai öltözetet viselnek, hogy így észrevétlenül elvegyülhessenek az utasok között és személnél tarthassák a vasúti tolvajokat, akik az utóbbi időben mind vakmerőbben garázdálkodnak.

A kolozsvári izraelita nőegylet teaestélye. A chuji izraelita jótékony nőegylet folyó hó 24-én, szombaton este 8 órai kezdettel a Palace-kávéház termében teaestélyt rendez, melyre szives megjelenést kér.

Újabb vizsgálat a nagyváradai diákzavargások ügyében. Nagyváradról jelentik: A nagyváradai diáktüntetések és ezzel kapcsolatos zavargások ügyében újabb vizsgálatot kezdtek. A kolozsvári hadbírószak Julius Oros főhadnagyot bízta meg a vizsgálat lefolytatásával. A főhadnagy hadbíró már két nap óta Nagyváradon tartózkodik, ahol a rendőrség épületében tartja meg a kihallgatásokat. A vizsgálatot vezető hadbíró kijelentette a saját képviselőinek, hogy érdemben nem nyilatkozhatik még a vizsgálat eredményéről, de eddig is megállapítható, hogy a diákok mozgalmában olyanok is résztvettek, akiknek semmi köze a diáksághoz. Ezek ellen eljárást indítanak és teljes szigorral megbüntetik őket.

Ezer majom jön megifjítani Európát. Nagy port vert fel pár hónap óta a Párisban megtelepedett orosz orvosnak, Voronoffnak paizsmirigyátültető módszere, mellyel állítólag meg tudja fiatalítani az elvénült emberi szervezetet. A kísérletek próbája ugyan csak akkor lesz teljes, ha a megoperált vénnek a Voronofftól átültetett majom-paizsmirigyekkel legalább tíz-husz évet fognak élni elég fiatalágban, de a kivénült európaiak máris vakon biznak Voronoffban és csődülnek a műtőasztalára. Mint Párisból jelentik, Indiából a napokban ötszáz majmot indítottak el s utána rövidesen új ötszáz indul el, hogy — legalább paizsmirigyében — ifjú franciává, angolná vagy más európaivá válják.

Egy hindu népevezér hatmillió frankyi vagyonát feláldozta egy eszméért. Párisból jelentik: Kalkuttából érkező hírek szerint Kelet-Indiában a hinduk között egyre jobban terjed a függetlenségi eszme gondolata. A független hinduk egyik leglelkesebb vezére, Das ügyvéd, hatmillió frankot kitevő vagyonát a hindu propaganda céljaira adományozta. Gyönyörű palotájából kiköltözött és azt hindu templommá alakította át, maga pedig egy egyszerű faházba költözött. Vagyonának jelentős részét egy női kollégium alapítására szánta, mert a hindu nők képzése, különösen az alacsonyabb néposztályoknál nagyon el volt hanyagolva. Dr. Das ezidőszerezt erős küzdelmet folytat, hogy a hinduk általában szavazati jogot kapjanak, mert ha egy hindu nemzeti többség jutna be a keletindiai parlamentbe, akkor üdvös néptörvények alkotását reméli. Hogy minden idejét a hinduk felszabadításának eszméjéért felhasználhassa. Dr. Das még a jóforgalmu kalkuttai ügyvédi irodáját is felozlatta.

Trockij eltávolításának véres következménye. Az amszterdami „Tageblad” moszkvai tudósítója szerint Trockij halálos ellenségét, Ogenasovot meggyilkolták. A szovjet és cseka tagjai fenyegető leveleket kaptak Trockij hivatól, amikor állásából fölmentették. A hangulat Oroszországban olyan feszült, hogy kirobbanásoktól tartanak.

Nagy tűz Kisenevben. Bukarestből jelentik: Tegnap este Kisenevben nagy tűz ütött ki a vattagyárban, amely azután áterjedt a szomszédos házakra is. A tűzoltóság modern fecskendők hiányában tehetetlenül állt a tűzzel szemben, amely a gyáron kívül 8 házat is elhamvasztott. Számos család hajléktalanul maradt. A kár 30 milliónál is több.

Április elsején lép életbe az új vámnomenklatura. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter felhívást intézett az összes vámfőnökökhöz, hogy sürgősen terjesszék a kormány elé azokat a panaszokat és megfigyeléseket, amelyeket a jelenlegi vámrendszerrel kapcsolatban észleltek, hogy azáltal az újonnan elkészítendő vámnomenklaturában a sérelmek kiküszöbölhetők legyenek. A felhívás közli továbbá, hogy az észrevételeket legkésőbb március 20-ikáig kell felterjeszteni, mert az új vámnomenklaturát előreláthatólag április elsején életbe léptetik.

Elítélt erkölcstelen merénylő. Aradról jelentik: Az aradi büntetőtörvényszék ma vonta felelősségre Csulinszki Pál szobafestőt, aki tudvalevőleg több fiatal lány ellen erkölcstelen merényletet kísérelt meg Arad külváros utcáin. A merénylő kilétét sokáig nem lehetett megállapítani, míg egyik este végül mégis csak tetten érték. A törvényszék Csulinszkit 14 napi fogházra és néhány ezer lej pénzbüntetésre ítélte.

A Barisszia jubileuma. A Barisszia mostanában lép főnnállásának huszonötödik szemeszterébe. Ebből az alkalomból az összes alapító és dolgozó tagok részvételével szombaton este a vezetőség Kolozsváron bankettet rendez.

Tűz fenyegette Róma egyik híres palotáját. Rómából jelentik: A Palazzo Raspioglio, amely a Via del 24 Maggio, a Kvirinál közelében fekszik, majdnem tűzvész pusztította el. A szép reneszánsz palotát 1603-ban építették, számos műkincset tartalmaz és különösen értékesek ezek a festmények, amelyek a parkban külön épületben, a Casinóban vannak elhelyezve. A tűz a palota tetőzetén ütött ki és majdnem áterjedt a felső termekre, amelyekben a hercegi család lakosztályai vannak. Az oltásnál ott volt az uralkodó család is, amely éppen akkor hajtatott arra. A nagyobb kárt megakadályozták és a műkincseknek semmi bajuk nem esett.

Nagy
barisnyavásár
 mélyen leszállított árakkal.

Kötött harisnya minden színben	lei	25
Flohr-harisnya minden színben	lei	53
Muszlín harisnya divat- minden színben	lei	69
Cérna-muszlín minden színben	lei	98
Selyemfátyol harisnyák minden színben	lei	125

BLATT
 FÖTEP 13
 Elvételükben és költőikben ériasi választék!
 A legjobb harisnyák csak BLATT-nál kaphatók.

Világvárosi szenzáció a
Központi BAR Central
 u. é i m. s. ra
 Előadás kezdete pont 10-kor.

gyilkos f hadnagy
 jelentés szerint Lő...
 esendőrügyészségen
 mekelőtt bevallotta,
 elkát álmában meg
 ob kiszáll Csepelre
 feleségével szembe-
 arnak.

**bizal natlan-
 uj kormány**

almai gyűlés meg-
 ram felett. Breit-
 lentette, hogy a
 felé jelentékeny

**ög patriárka
 ér segítséget**

**sok
 ban**

atata
Timisoara

KÖZGAZDASÁG

Az aranymérleg kérdése Magyarországon Javaslat a forgalmiadó-rendszer módosítására

(Budapest, január 20. Az Uj Kelet tudósító-jától.) Magyarországon a szanalás kezdete óta kisebb-nagyobb zökkenéssel bár, de mégis biztos lendülettel halad előre a gazdasági konszolidáció, a normális kereskedelmi és ipari élet helyreállítása felé. Szinte természetesen olyan problémákat vetettek felszínre ezek a reorganizálást célzó törekvések, amelyeket csak nagy áldozatok árán lehetett megvalósítani. Mindazonban ma már meg lehet állapítani, hogy Magyarország gazdasági szanalása a legjobb úton halad a megvalósulás felé. Ezzel kapcsolatosan Magyarországot most elsősorban az aranymérleg kérdése foglalkoztatja. A napi sajtó, a szaklapok, gazdasági érdekképviseletek és tudományos egyesületek nap-nap mellett foglalkoznak a „valódi” mérlegre való áttérés gondolatával. Abban csaknem kivétel nélkül mindenki egyetért, hogy a kereskedelmi mérleg terén ma uralkodó állapot beteg és tovább nem tűrhető. Eredeti értékének 15.000-ed részére leromlott magyar korona hivatalos és változatlan értékű marad, miközben óráról-órára zuhan. Ez, valamint némely adózási és a valuta-rendelet azt eredményezték, hogy a ma készített mérlegek adataiból a cég vagyoni állapotára még következtetni sem lehet.

A mérleg-valódiság megvalósításának módját illetően eltérők a vélemények; legtöbb híve a teljesen új vagyoni státus alapján készített aranymérleg-készítésnek van. Szakítva a mérleg-kontinuitással, egy bizonyos időpontban a tényleges vagyoni újra leltározandó lenne — e leltárt az előző mérlegkészítési utasításoktól függetlenül, kizárólag a valódiságra törekvő elvek alapján kellene majd felértékelni — s e tényleges státus alkotná az első aranymérleg bázisát, amellyel az új üzleti könyveiket a cé-

†† **A vaspiac helyzete.** A belföldi vaspiacra nincsen lényeges változás. A tavaszi szezon még nem kezdődött, a téli árut pedig már nem keresik. A vas nagybani alapára 9.80—10 lej. — A nemzetközi vas- és acélpiacon, így különösen az amerikai Egyesült-Államokban szilárduló a tendencia. Dacára annak, hogy a termelés nő és már a békeévek 80 százalékát teszi ki, további áremelkedés várható. Az európai államokban a helyzet már nem így kedvező, bár az árak tartottak. Az utóbbi hetekben a keresletben némi javulás állott be. Angliában a termelés alább hagyott s a cardiffi kerületben sok magas kemencét oltottak el. Az exportútlelet gyenge. — A francia piac teljesen bizonytalan, érdeklődés alig van, bár a vasúti tarifák emelkedésének hírére áremelkedés várható. Az üzletkötést nagyban gátolja a francia-német gazdasági tárgyalások megszakadása. Luxemburgban 34 magas kemence van üzemben és a termelés javul, bár az alacsony munkabérek következtében sztrájk veszélye fenyeget. A belga vas- és acélpiacon főleg jobb árúnak van kelendőse, így különböző pléhárunk. — A német piacnak emelkedő tendenciája van, az exportútlelet gyenge s az árnívó azonos a francia vas- és acélpiacon. — A csehszlovák vas- és acélpiacon nincsen különösebb változás. A gyárak megrendeléseiknek pontosan eleget tesznek s a piac normális keretek között állandósult árral bonyolódik le. Az exportútlelet kedvezőtlen, mert az európai árak olcsóbbak.

□ **Magyarországon szabaddá tették a cseh sör bevitelét.** Budapestről jelentik: A magyar autonóm vámtarifa érvénybelépésével szabaddá vált a csehszlovákiai sör Magyarországra való importja. A magyar sörgyárosok kartellje természetesen mindent elkövet, hogy a sör szabad bevitelére a belföldi gyártmányok elhelyezési lehetőségét ne csökkentse, de ennek dacára biztosra vehető, hogy a pilseni sör, a maga világhírű márkájával újra elfoglalja régi helyét a magyar sörpiacon.

gek megnyitják. A multa generális amnesztia adatnék, a jövőt illetően szigorú megtorlás fenyegetné azt, aki helytelen könyveléssel a nehezen helyreállított mérleg-valódiságot veszélyeztetné.

Itt említjük meg, hogy a forgalmi adórendszer megváltozására megindított erőteljes mozgalom alkalmasint eredményes lesz. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület a forgalmi adó jelen formája ellen felhozható panaszokat a következőkben foglalta össze:

a) megnehezíti a forgalmat, mert még az egészen kis egzisztenciáknál is kötelező üzleti feljegyzéseket ír elő s ezzel a kereskedelemre nézve munkatöbbletet jelent; másfelől az adó ellenőrzése nagyszámú ellenőrt s így tetemes kiadást jelent az államra nézve;

b) a jelen törvény mellett gyakran konkrét esetek jogi magyarázatától függ az, vajjon forgalmi adó fizetendő-e, vagy sem, ami nem egyszer a jóhiszemű adózók megbírságolását vonta maga után;

c) a forgalmi adó beszedésének jelen módja jelentékeny előnyt jelent a külföldi kereskedőnek a belföldi fölött s az utóbbi versenyképességét erősen befolyásolja;

d) a tisztességes kereskedő versenyképességét hátrányosan befolyásolja azzal a kereskedővel szemben, aki forgalmi adókötelezettségének nem mindenben tesz eleget;

e) a forgalmi adó eredményei és az egyes adók kivételére szolgáló alanyok között szembevetés és bántó ellentét van, ami igen rosszul hat az adómorálra.

Az Omke azt kéri, hogy a forgalmi adó egy összegben a termelés helyén, illetőleg a vámkezelés helyén legyen lerovandó.

†† **Egy marosvásárhelyi textilnagykereskedő cég kényszerelgyezése.** Marosvásárhelyről jelentik: Izmael Ferenc marosvásárhelyi főtéri textilnagykereskedő kényszerelgyezési eljárás megindítását kérte a törvényeséknél.

A mai valutapiac

A mai napon is lanyha, üzletlenség volt a devizapiac. Az árfolyamok a következők: Osztrák korona 370—372, magyar korona 375—377, cseh korona 572—575, francia frank 1040—1045, svájci frank 3690—3700, dollár 19150—19200, angol font 917—920, olasz lira 785—790.

Valutapiac január 21-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1040-00, Berlin —, London 918-00, Newyork 191-50, Róma 797-00, Zürich 36-90, Bécs 27-00, Prága 576.

Bukarest. Valuták: Napoleon 725-00, márka 45-00, leva 133, török lira 104, font sterling 905, francia frank 10-55, svájci frank 36-50, olasz lira 310, drachma 325-00, dinár 295-00, dollár 189-25, lengyel marka 30-50, osztrák korona 28-00, magyar korona 26-00, cseh korona 565.

Zürich. Nyitás—Zárás: Berlin 123-50—123-50, Amsterdam 209-50—209-25, Newyork 518-75—518-75, London 2476-75—2477-00, Páris 2795-00—27-9300, Milánó 2123-75—2117-50, Prága 1560-00—1560-00, Budapest 72-00—72-00, Belgrád 850-00—855-00, Bukarest 275-00—275-00, Varsó 100-00—100-00, Bécs 72-97—72-95.

Párisi tőzsde: Bukarest 980-00, Zürich 358-00.

†† **Leegyszerűsítik a Szimplon-epxpressz vámvizsgálatát.** Bukarestből jelentik: A Szimplon-epxpressz bonyolult vámvizsgálata ellen már több ízben merült fel kifogás. A legutóbbi napolyi

internacionális vasúti értekezleten is szóba került a nemzetközi expresszvonatok vámvizsgálata, különösen a Szimploné, amely tudvalevőleg hat országot érint utvonálán. A romániai vámvizsgálat technikai leegyszerűsítése érdekében arról van szó, hogy a Szimplon Zsombolyán csak rövid ideig fog tartózkodni és a vámvizsgálatot a mozgó vonaton fogják végezni.

†† **Amerika nemzeti vagyonszámvetésének.** Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok kormányának most tette közzé az 1922. év hivatalos statisztikáját. E statisztika szerint Amerika nemzeti vagyona 1912 óta 72 százalékkal emelkedett és 1922-ben elérte a 320 milliárd dollárt.

†† **A Banca Nationala kimutatása.** Bukarestből jelentik: A Banca Nationala december harmadik hetének forgalmi kimutatását most tette közzé. Az összeállítás értelmében a forgalomban lévő bankjegymennyiség 19,486.976.150 lej az előző hét 19,397.211.803 lej állományával szemben.

Ujból kapható — Szabó Imre:

Piros Zubbony

Ára 25 lej és portó

Szállítja az Uj Kelet könyvosztálya

**A bálai
idény**

különleges újdonságai óriási választékban megérkeztek:

Voith & Co

női divatkülönlegességek áruháza, Cluj, Piața Unirii 14.

Férfi és más magánbirtokból származó
antiquitások s műtárgyak
M. gtekinthető kiállítás a naponta d. e.
január 18-tól 9-11 óráig és 4-6 óráig.
„ARTA”. Cluj, Str. Avram Iancu
(volt Petőfi-utca) 3. sz. alatt

SUCHARD
KAKAO
TELJEN MÚLTATÁSIAN

Francia
bársongok
109 lej

A Renaissance
női divatruhában
Cal. Reg. Ferd. 15.

1-a mosott
chiffonok
32 lej

Szezon utáni
olcsó elárusítás.
Báli ruhahelyekben dus választék

Divatmintás
flanettek
38 lej

Kor

†† **Lesz**
illetékét. B
vámánács
tegnap este
ték a kivite
ság mindene
tékét szállít
hogy a fel
igyekezett h
ezer lejes ill
preparált m
lejes kivitel
A vagdalt,
kilogramján
tiz lejre szá
kilogramján
tiz lejben á
kivitel illet
pitották me
uj exportilla
természetes
gonnként
(konfekció-v
1000 lejb
termékek ex
lejb
állap

SZIN

En vag
kosságu b
ujított fel
naiv masin
komikum a
nagyénine
keresztül
tatja a néz
zat régi, es
lag a nullá
többet ér,
ujdonság. E
és ezt a cé
kélelesen e
ség harsog
három felv
olyan figu
tára kirobb
lünk a tegn
tehetségü
olyan oldal
meg nem i
van és bur
Bányász F
A többi sz
Leöwey, M
mind tele
Aranka egy
váltalt mag
leány, de r

A
János V
szerűség, a
mált gyöny
S: ártizend
belső hűs
d rabnak n
ste ismét
J nesi a M
ezuttal szin
közönség cl
a minő cal
szokott me
Vitést adjá
arossan el
elő dásához

M
Csütörtök:
zetére
élet e
sodik
Prem
soroz
Pontek: Nő
nagy
László
vendé
helyár
szombat d
sékelt
Soroz

Select
Javina. H

Konceptpapír

I. a külföldi árú, 42/63 cm, 18 és 20 kg. 68/84 cm, 26 és 40 kg.

Ferencz M. Cluj, Str. F. David 16. TELEFON: 225

Leszállították a husermékek kiviteli illetékét. Bukarestből jelentik: A legfelsőbb vámtanács *Georghiu* vezértitkár elnöklétével tegnap este gyűlést tartott, amelyen megkezdtek a kiviteli vámtarifák revízióját. A bizottság mindenekelőtt a husermékek kiviteli illetékét szállította le, még pedig olyan formán, hogy a feldolgozott áruk vámját összhangba igyekezett hozni az élőállatokra kiszabott nyolcezer lejes illetékkal. A friss, konzervált, vagy preparált marhahús kilogrammjának eddigi 25 lejes kiviteli illetékét tíz lejre szállították le. A vagdalt, konzervált és preparált sertés húsz kilogrammjának eddigi 35 lejes kiviteli illetékét tíz lejre szállították le. A sonka és szalámi kilogrammjának kiviteli illetékét hasonlóképpen tíz lejben állapították meg. Vágott szárnyasok kiviteli illetékét kilg.-ként tizenöt lejben állapították meg. A bizottság ezután a következő új exportilletékeket állapította meg. A „tras“, természetes cement, kőpor kiviteli illetékét vagononként száz lejben szabta meg. A vatin (konfekció-vatta) kiviteli vámját vagononként 1000 lejben állapította meg. Végül a robbanótermékek exportilletékét vagononként 500-1000 lejben állapította meg a bizottság.

SZINHÁZ - MŰVÉSZET

Én vagyok a néni. Régimódi, angol, vas-kosságu burleszk-jelenetekkel teli bohózatot újított fel a kolozsvári magyar színház, olyan naiv masinériájú darabot, amelyben minden komikum azon alapul, hogy egy fiatal lord nagynéninek öltözik fel és három felvonáson keresztül bolondítja az embereket és kacagtatja a nézőket. Legyünk őszinték. Ez a bohózat régi, eszközeiben teljesen elavult, irodalmilag a nullánál is kevesebb, de még mindig többet ér, mint sok modern francia és egyéb újdonság. Egyetlen célja, hogy megnevettessen és ezt a célját minden frivolitás nélkül is tökéletesen eléri. A tegnapi előadáson a közönség harsogó kacagással kísérte végig mind a három felvonást. Tompa Béla nőnek öltözve olyan figurát adott, akinek minden mozdulata kirobbant a jókedv. És még egyért örülnünk a tegnapi előadásnak. A fiatal és nagytehetségi Kemény Lászlónak alkalma volt olyan oldalról is bemutatkozni, amelyről eddig még nem ismertük. Nagyszerű vígjátéki vénája van és burleszk mozdulataival túl tett még Bányász Pista nyakigláb groteszk táncain is. A többi szereplők: Cselle, Hoykó, Mihályffy, Leöwey, Marsi Gizi és Dajka Margit voltak, mind tele jókedvvel és ambícióval. Laczkó Aranka egyéniségének meg nem felelő szerepet vállalt magára. A fiatal Magyarai Böske szép leány, de még sokat kell tanulnia.

A színházi iroda közleményei

János Vitéz 116-adszor. Példáttan az a nép szerűség, a mely a P-től hatatlan művéből formált gyönyörű daljátékot a János Vitéz övvel. S áttizenötödik adak eddig Kolozsvárot, körülbelül husz év alatt. Ehez hasonló siker semmité d rabsnak nem volt. Két évi szünt után vasárnap este ismét meg-uhogtattj, a karikés: Kukoricza Jancsi a Magyar Színházban. Új szereposztással fog ezáltal színrekerülni a diadalmas János Vitéz s a közönség olyan érdeklődése előzi meg ezt a rap izt, amint csak a legritkább színházi szenácók irást szokott megnyilvánulni. Hétfőn este is a János Vitéz adják, a mely mostani felújítása után határozottan el fog érkezeni ötödik jubileumához a 125 ik év dásához.

Magyar Színház heti műsora

Csütörtök: Ünnepi előadás Giacomo Puccini emlékeztetésére. 1. Sónaj. (Bevezető szavak) 2. Bohémélet első felvonása. 3. Pillangó kisasszony második felvonása. 4. Tosca harmadik felvonása. [Premier-bélet 35 szám, premier hel. árkal, sorozatszám 33]
Péntek: Nótás kapitány (18 adszor, Barba Sáriának, a nagyváradi színház primadonnájának és Gróf Lászlónak, a nagyváradi színház igazgatójának vendégjátéka. N-pibélet 60. szám B, premier-helyárakkal sorozatszám 34]
Szombat d u. fel 4 kor: Obsitos (Ifjúsági előadás, mór-sékelt helyárakkal. Előadó tanár: Böszörményi József, Sorozat 35)

MOZGÓK MŰSORA

Select-mozgó. Csütörtök, január 22. Premier!
Lavinia. Haralás tragédia a való életből, 6 fel-

vonásban. Főszerepben Várkonyi Mihály és felesége Mary Kid.

Uraia Morgó. Csütörtök, jan. 21. Premier. A szélhámosok. Szenczió bünygyi és detektív-kalandok 5 felvonásban. Főszerepben az ismert detektív-szerepek művésze: Paul Herman.

Apolló-mozgó. Csütörtök, január 22. Premier. Félelmetes Jim. Szenzációs bünygyi dráma az amerikai cow-boyok életéből, 5 felvonásban. Főszerepben az ismert amerikai lovag: William Russel.

„Express“

Auto garage Atelier mechanic

Calea Victoriei 99. Cluj

Elvállal autó és mindennemű mechanikai szakmába vágó javításokat, villany- és gázmotor szereléseket. — Mindenkor békautó szolgálat.

TEASZÁRMAKASÁGBAN

TEASZÁRMAKASÁGBAN

Ártalomadus

AZÉRT LEGOLCSÓBB ÉS EGYUTTAL A LEGFINOMABB TEA HASZNÁLATBAN

Megnyilt Rador 2501

Böszörményi és Erdélyi hölgyfodrász és manikűr szalonja

Főtér 22. sz., udvarban

Mindennemű hajmunka, speciális hajfestés.

Állandóan drágul a könyv, de az Uj Kelet könyvosztályánál még a régi árokon

kaphatók az alábbi zsidó tárgyú művek:

Agnon: És a megörbédelt kiegyeneselik	45
Dr. Bai: Zengő Hárfá	25
Gorelik: Clon és a gélu z.	18
Gorion: József és testvérei	25
Gr. tto: Zsidó ren-százsz	25
Kab-alisták és csodatevők	30
Kacér: Gílem	15
Nordau: Mesék	22
Soncionen Alejchem: Leégett nemek	35
Sokolow: Uj zsidó	15
Giszkaiey: Tánár	80
Uj proféciaik könyve	75
A titok	15
Gus Csalav látomásai	80
M. A. Goldschmidt: Egy zsidósors	140
Szabó I.: Szent Ediz	50
Marton: A zsidó nemzet Erdélyben	15
Paneth: Utazásom a Szentföldön	8

200 lejen felüli vételnél 10% engedmény.

Linoleum

Románia legnagyobb linoleum, viaszosvászon, gummiárak, gummi-kabátok és szőnyegkülönlegességek szaküzlete

HAAS LIPÓT

Rador 3409

Gyári főraktár:

CLUJ

Str. Universitatii 1.

aktarak:

Oradea-Mare — Timisoara.

Mélyen leszállított árak mellett az alábbi árak kaphatók

Viaszosvászon

Viaszosvászon, asztal bevonásához, 80 cm. sz. métere lej	105
Viaszosvászon terítő 60x100 lej	80

Bőrvászon

Kárpitosok, kocsigyártók, könyvkötők részére, 120 cm. szélességben, méterje .. lej	115 101
--	---------

Linoleum

67 cm szélességben métere lej	135
90 " " " lej	170
200 " " " lej	475
Egyszínű, barna, zöld vagy terrakotta linoleum, helyiségek bevonásához, négyzetméterenként .. lej	262
150x200 ebédli linoleum.. lej	712
200x250 ebédli linoleum.. lej	1187
200x300 ebédli linoleum.. lej	1425

Szőnyegek

Prima futószőnyeg 70 cm. szélességben, méterje lej	87-50
Prima futószőnyeg, 90 cm. szélességben, méterje..... lej	150
Jó minőségű cacos futószőnyeg Két oldalon használható ebédli szőnyeg 200x300 nagyság lej	1500
Valódi gyapju tapasztricie ebédli szőnyeg 200x300 nagyság lej	3900
Bevegzett ágyeló .. lej	125-101

Gummi-kabátok

Férfi és női esőköpenyek, kitűnő szabással és a legfinomabb angol gummirozással 900-tól

Nagy választék:

Ottoman takarókban, ágygarnitúrákban, függönyökben, fali szőnyegek, sár- és hócipőkben, házi- és tornacipőkben, iskolatáskákban, mindenféle gummiárakban, gummilabda, játékarukban, fésűárú, celluloid-gallér és kézelőkben. Stb.

Eladás nagyban és kicsiben.

ni óriási keztek.

Co

gek áru

Unirii 14.

származó

árgyak

aponta d. e.

liges-ke-g.

m lancu

sz. alatt

RD

O

THAN

tmintás

nellek

8 lej

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3—, vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Álláskeresőknek 30% kedvezmény. **Apróhirdetések díja előre fizetendő**

Amerikai gyógyszer-gyáros bányaművelet-férjhez ednám olyan intelligens zsidó a voshoz, ki li-menne Amerikába. Bányaművelet-férjével márciusban itt lez, leánya szép, intelligens. Csak fényrekes komoly ajánlatot kérek. „Milhomos” jellegre a kiadóba. Diszkréció biztosítva.
8452

Üzemünk rönkteréhez keresünk azonnali belépésre nőtlen tisztviselőt, kinek rönktéri manipulációban néhány évi kimutatható gyakorlata van. Ajánlatok működési bizonyítvány-másolatokkal a Zentároskányi Gőzfűrészhöz Toplița-Romană — in-tézendők. 8451

HUNWALD
Cluj, Str. Vlahuja (volt Bolyai-u.) 3. Telefon 147.

Üvegcsiszoló és tükör-szár. Táblavég raktár és üvegezési vállalat. Hibás tükörök újrafoncsorozása 1007.
Egy cipész szabész jó fizetéssel felvétetik Dávid Herman bőruztetében Széchenyi-tér 39. 8449

מיכמייער בית אורי עושיש
עוועטעלל מוקר שמש בעיער
וויש איינע פאסטען פיר ארארען
צו בעוועצען בייא איינזאמלען
נעמייער ארעכעקע בייא ארמר
8454. ניסראיאן.

Keresek 6 kötetes magyar Grütz-et megvételre. Ajánlatokat ármegjelöléssel esetleg más zsidótárs-gyú könyvekre is — Librarie „Safruth” Cluj címre kérek.

Név-jegyeket,
születési,
eljegyzési,
esküvői
kártyákat
és mindenféle
mulatsági
meghívókat
legszebb
kivitelben
készít a
**Kadima-nyomda
Cluj**

„Nationala” biztosító társaság Cluj, felv. sz. megfelelő iskolai képzettséggel bíró fiatal gyakorlókotkat, románul tudók előnyben részesülnek. 8453

Egy elsőrendű kiszolgáló és kirakattreudező rőfös és rövid ru szakmából felvéteik a Párisi Áruházba, Turda. 8452

Román, német fordítá-sokat, kérvények készítését vállalom. Cím: Rosenfeld, Regina Maria 12. 8447

Egy zsidó uileány lakást és teljes ellátást kaphat uri családnál. Cím a kiadóban.

Idegen nyelveket, zongorát tanító nevelőnő keresek két lánykám mellé. Kertész úgyvéd, Cehul Silvaniei. 8455

Zsidó fiatalember készíttot és lakást kaphat. Egyetem n. 5., ajtó 3.

Mit olvassunk?

Balsac: A büszke Emilia	126
Dosztojevszkij: Három orosz fiu története	120
Koch F.: Mi a boldogság	132
Lehne: Vergődő szívek	54
„ Elfelejtve	54
„ Tavasz álom	54
„ Egy sebzett szív	72
Szini: Irói arcképek	87
Arcubasev: Emberek hallama	25
Jerome: Három ember egy csónakban	30
Baudelaire: Kötemények prózában	108
Maeterlinck: A bölcsesség és a végzet	192
Wedekind: Muzsika	48
Schnitzler: Álarcok és csodák	20
Courts Mahler: A hűl-n asszony	50
„ Ne itélj	45
„ Sörensen Frida	45
„ A végrendelet	60
Jaques de Lacreteille: Silbermann	80
Rainitz B.: Hét Ady-dal (Kotta)	150

Kották jegyzéke

Warschavsky: Der fodim	14
Roskin: Klipp-Klapp	14
„ Jákele geht in Schule	18
„ Chazkele	20
Löw Leo: Chesbojn zedek	14
Hatikvah	20
Löw: O. Duda	18
Roskin: Ja chaj lili	10
Löw: Tief im Weidele	15
Löw: Fischeloh Kopfen	8
Roskin: Der Schikur	15
„ Dos Heilige Rikudl	15
Schirej: Hamisrach	25

A fentieket a pénz és porto előzetes be-küldése vagy utánvét mellett szállítjuk.

Az „UJ KELET” könyvosztálya
Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

Les Successeurs

D'ALBERT GODDE, BEDIN & Co.

Paris, Lyon, Tarare, Mulhouse céghez

farsangi aranygaze-ok (aranylámék)

gazdag választéka érkezett.

Versenyt kizáró árak!

Kapható csak

Versenyt kizáró árak!

a bukaresti fióknál,
70. Strada Carol — 2. Strada Căldărari.

Kizárólag engros elárúsítás

Vegyen csak

Kizárólag engros elárúsítás

A. G. B. szöveteke

Sörlefejtő készülék

4 és 6 csapos,

valamint ezek alkatrészei állandóan kaphatók a

Banca Industrială și Comercială-nál CLUJ,
Strada Gen. Neaulcea
No 2.
Renner-palota

Kérjen árjegyzéket

„Hajó” TEA

védjegyű

illata és íze felülmúlhatatlan.

Rador 2433

A három legjobb minőség: 74 — 220 — 55 szám

Iroda és lerakai: „CORABIA” S. A. R.
Bukarest, Strada Matel Millo 8.

A LEGJOBBAK

OTTOGAGEL

TEASÜTEMÉNYEI

Szerkesztőség hivatal és r
Cluj-Kolozsvár
A. Pop. (Brassa
Telefon: Szer
kiadóhivata
Zs. N. Sz.
A kéziratok k
szerkesztőség
zendők. Kézira
adank vis

1925 január

B
Kolozsvár
zasan lelkes k
amikor a z
Nachum Szok
Az egész orsz
tesült arról a
nek kijutó n
Szokolovot ro
A hálának és
den románai
kelt a hir, h
és Mária kir
család, milyen
vendégül a
vendéglátásba
gát megtiszte
ami ennek a
lelkünkbeli ki

Nagyromán
dével olvasta
Duca külügy
egész kormány
Pregnans és
szavakban adt
net Nachum
Nagyrománia
mány teljes m
törekvéseket,
zeti otthon fe
mány erkölcsi
hogy ezeknek
zsidósága kö
emeljen, hane

Kolozsvár
szívvvel vette
készülődéssel
nagy fia körül
fogadtatáson
résztvenni. V
hirdettek a
ben és erre a
százai jelentet
és sokan már
Szokolovot hi
megváltást hi

Mély meg
nunk Kolozs
helyi hatóság
ismeretlen ok
ban betiltotta
gadtatását a
napra hirdete
ták a Szokol
is. Kolozsvár
pélyes fogadt
fiát, tilos ne
akit Ferdinán
gatott, tilos a
az emberrel,
degül látott.

A betiltó
kezett. Okát
Erdélyi Zsidó
tette a szüksé
ezt a valószín
hatálytalansá
a kormány
érkezni és a
lesz tartható.
Kolozsvár z
ki, nem meho
tünket a na
tiltott tömege
küldjük forró
tunkat a mi
tül ezek tüd
vözetlet: Bár
az Ur nevébe